

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/050273/223969
Datum collegebesluit: donderdag 3 juni 2021
Datum commissievergadering: donderdag 17 juni 2021
Datum raadsvergadering: donderdag 15 juli 2021

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Grondstoffenplan 2021-2025
Portefeuillehouder: Wethouder E. Spil
Programma: P 7 Volksgezondheid en milieu

Kernboodschap: De komende jaren in te zetten op terugdringen van grondstoffen in het restafval. Door inspanning te plegen op het GFT, Papier en karton en deze inspanningen in verschillende stappen uit te voeren.

Bijlagen: Ja
Bijlage 1: Grondstoffenplan 2021-2025

Beslispunten

1. Het grondstoffenplan 2021-2025 met daarin het stappenplan zoals beschreven in hoofdstuk 5 vast te stellen;
2. In 2022 te investeren in containers, maatwerk en GFT zuilen ad € 470.000 en deze op te nemen bij de integrale afweging voor de kadernota 2022 waarbij de kapitaallasten gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing;
3. In 2022 een voorbereidingskrediet ad € 261.000 voor projectleiding, uren maatwerk, campagne en communicatie op te nemen bij de integrale afweging van de kadernota 2022 waarbij de kapitaallasten gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing;
4. Conform dekkingsplan in de kadernota 2022 het volgende op te nemen: incidentele lasten (aanrechtbakjes en marktconsultatie) en structurele lasten (kosten flankerende maatregelen en kapitaallasten) ad € 197.000 in 2022, €115.000 in 2023 en € 99.000 in 2024 e.v. te dekken binnen taakveld 7.3 voor een bedrag van €100.000 uit de vrijvallende budgetten van het huidige afvalbeleidsplan en voor het overige deel te dekken uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing;
5. De kapitaallasten, de kosten voor aanrechtbakjes en kosten ter ondersteuning marktconsultatie en de lasten die voortkomen uit de maatregelen voor het grondstoffenplan op te nemen in de meerjarenbegroting 2022-2025.

Agendapunt:
 Toezegging:

- Amendement/motie:
- Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Grondstoffenplan voor de gemeente Voorschoten voor de jaren 2021 - 2025

Samenvatting

Dit jaar eindigt de looptijd van het huidige afvalbeleidsplan dat vraagt om een terugblik en om herijking van het beleid. Daarnaast hebben sinds de publicatie van het vorige afvalbeleidsplan veel ontwikkelingen plaatsgevonden op de afvalmarkt. Zo kent de markt een algehele stijging van verwerkingstarieven, is de verbrandingsbelasting substantieel gestegen en is er algehele krapte in de verwerkingscapaciteit van de markt. Een herijking van de huidige situatie is daarom ook gewenst.

Indien er geen aanpassingen volgen om de hoeveelheid restafval naar beneden te krijgen zullen de kosten voor het inzamelen en verwerken van het afval naar verwachting gaan stijgen. Het grondstoffenplan is een stappenplan om te komen tot een vermindering van de hoeveelheid restafval. In dit stappenplan zijn er de komende jaren nog keuze mogelijkheden voor de raad om verdere richting te bepalen. Invoering van het grondstoffenplan zal een positief effect hebben op de kosten voor het inzamelen en verwerken van het huishoudelijk afval wat zich terug vertaalt in de kosten voor de inwoners.

Het Nederlands afvalbeleid is vorm gegeven in de Wet milieubeheer (Wm). Hierin is onder andere geregeld dat de gemeenten verplicht zijn om zorg te dragen voor de verwijdering en verwerking van huishoudelijke afval. Een uitvloeisel van de Wet milieubeheer is het Landelijke Afvalbeheer Plan (LAP). Dit geeft doelstellingen aan die de Rijksoverheid heeft gesteld. Van het LAP is inmiddels de 3^e versie verschenen. Het LAP 3 heeft een looptijd van 2017 – 2029. In dit plan is ervan uitgegaan dat de hoeveelheid restafval zal verminderen, tot uiteindelijk 30 kg restafval per inwoner in 2025.

Daarnaast heeft de Rijksoverheid het plan Nederland Circulair gepubliceerd. Hierin wordt als doel gesteld dat Nederland in 2050 circulair is. LAP 3 is een opstap voor deze circulaire economie.

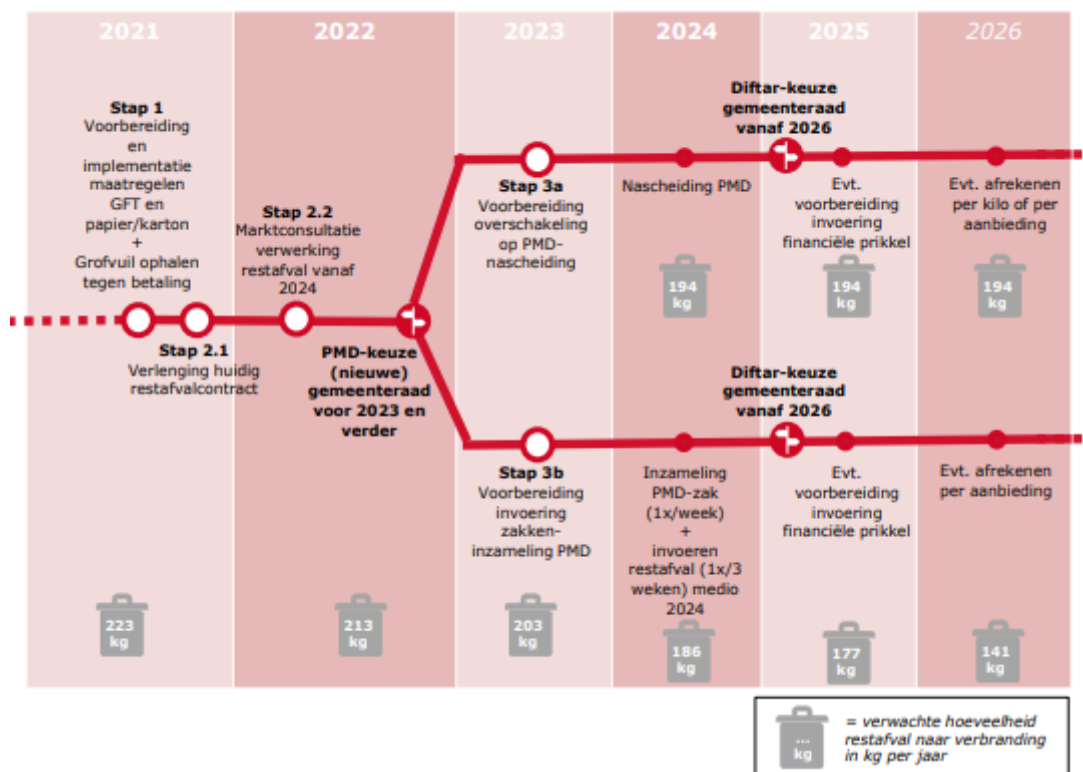
De Rijksoverheid heeft het uitvoeringsprogramma VANG (Van Afval naar Grondstof) opgesteld. Hierin zijn doelstellingen aangegeven van 100 kg restafval per inwoner in 2020 en 30 kg in 2025.

In geen van alle scenario's wordt naar verwachting de doelstelling van 100 kg per inwoner gehaald.

Om meer afvalscheiding te realiseren en het juiste evenwicht voor de inwoners van Voorschoten te vinden tussen, service, milieu en kosten is er een stappenplan gemaakt wat het scheidingsresultaat ten goede komt.

Aanpak in stappen

Vanwege het doorlopende verwerkingscontract zal het verhogen van het scheidingspercentage op logische momenten plaatsvinden. In een schema ziet dat er als volgt uit:

In het schema wordt gestart met het invoeren van het huis aan huis inzamelen van papier en extra inzet op het GFT uit de keuken waarna de keuze voorgelegd gaat worden of er overgestapt wordt naar nascheiding met daarop volgend een mogelijke keuze voor een financiële prikkel. De verdere invoering is afhankelijk van keuze welke de raad in 2022 zal maken over het bron-scheiden of na-scheiden. Dit heeft invloed op het af te sluiten verwerkingscontract. Later, na 2023, zal de raad nog de keuze van de financiële prikkel (Diftar) voorgelegd worden.

Het invoeren van betalen voor het aan huis halen van grofvuil is onderdeel voor het uitvoeren van de verschillende scenario's.

Beoogd effect

Het verlagen van de hoeveelheid restafval met 10- 20 kg per persoon.

Argumenten

1.1 Verhoging van de service op grondstoffen

Voor de inwoners van Voorschoten zal de service verhogen door het halen van papier aan huis. Hiervoor ontvangt men een papiercontainer. Voor de hoogbouw zal er ook een mogelijkheid komen voor het scheiden van papier. Restafval en GFT blijven 1x per 14 dagen ingezameld.

1.2 Gunstig verwerkingscontract.

Het huidige verwerkingscontract, met lage verwerkingstarieven, loopt door tot 31 dec 2021 en kan dan nog een keer verlengd worden tot eind 2022.

1.3 De ontwikkelingen gaan snel.

De landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van afvalverwerking zijn volop in ontwikkeling. Dit in combinatie met het huidige verwerkingscontract geeft de gemeente de mogelijkheid om op een later moment (2022) de keuze te maken

tussen bron en na-scheiding. Deze keuze zal onderdeel zijn voor het afsluiten van een nieuw verwerkingscontract.

Kanttekeningen

1. Doelstelling wordt niet gehaald.

Met het voorgestelde scenario wordt de landelijke doelstelling van 100 kg per inwoner niet gehaald. Ook met het doorlopen van het stappenplan zal de 100 kg niet bereikt worden.

Communicatie/Inwonersparticipatie

Dagelijks zijn de medewerkers van de inzameldienst in contact met de burger. Deze contacten leveren waardevolle informatie op en zijn van belang voor het uitdragen van de boodschap om minder restafval te produceren.

Om een besluit over het grondstoffenplan te nemen met de daarin verwerkte stappen welke leiden tot minder restafval is de tijd te kort om burgerparticipatie toe te passen.

Financiën

Het invoeren / uitvoeren van het grondstoffenplan in stappen zal financiële gevolgen hebben. Ook als er niets gedaan wordt zal er geïnvesteerd moeten worden in het vervangen van containers.

Het grondstoffenplan schetst een stappenplan voor de komende jaren. Het voorstel wat nu aan de raad wordt voorgelegd betreft stap 1 en 2 waarmee incidentele en structurele financiële gevolgen gepaard gaan.

In stap 1 en 2 wordt voorgesteld om een investering te doen ad €670.000. Hieraan gerelateerd zijn voorbereidingskosten en kosten projectleiding ad €261.000. Voorbereidingskosten mogen conform art 60 BBV worden geactiveerd wanneer ze rechtstreeks toegerekend kunnen worden aan het te activeren actief. In dit voorstel worden deze kosten toegerekend aan de investering.

Omschrijving investeringen	2022	Levensduur
Maatwerk papierinzameling hoogbouw	€ 150.000,-	15 jaar
GFT zuilen met toegangscontrole	€ 60.000,-	15 jaar
Aanschaf papier minicontainers voor laagbouw	€ 260.000,-	10 jaar
Totaal investeringen	€470.000	
Direct toerekenbare voorbereidingskosten voor projectleiding, campagne, communicatie en maatwerk hoogbouw	2022	levensduur
Uitvoeren communicatie-opzet (uren en middelen)	€47.000	15 jaar

Campagne GFT-scheiding / voedselverspilling	€50.000	15 jaar
Uren maatwerk hoogbouw	€55.000	15 jaar
Projectleiding en participatie met wijkbewoners (0,75 fte)	€109.000	15 jaar
Totaal direct aan investering toerekenbare voorbereidingskosten	€261.000	
Totaal investering grondstoffenplan stap 1 en stap 2	€731.000	

Het is van belang om de inzameling goed te laten functioneren. Hiervoor zijn aanvullende flankerende maatregelen nodig. Deze maatregelen brengen ook kosten met zich mee. In de onderstaande tabel is een dekkingsplan opgesteld.

Structurele kosten en eenmalige kosten 2022	B2022	B2023	B2024	B2025
Ondersteuning marktconsultatie, Europese aanbesteding, proces	€21.000	€ 15.000		
Flankerende maatregelen:				
Extra communicatiekosten, met name voor GFT	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Aanschaf en uitzetten keukenbakjes	€ 141.000			
Kapitaallasten oud Obv 931000		€ 82.710	€ 81.976	€ 81.242
Kapitaallasten nieuw Obv 731000		€ 64.942	€ 64.366	€ 63.789
Totaal structurele kosten	€197.000	€ 114.942	€ 99.366	€ 98.789
Dekking:				
Vrijval bestaande budgetten afvalbeleidsplan 2016-2020	-€100.000	-€100.000	-€100.000	-€100.000
Opbrengsten	-€ 97.000	€ 14.942	-€ 634	-€ 1.211

Alle kosten van de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval worden betaald via de afvalstoffenheffing. Dit is een gesloten systeem waarbij de gebruiker betaald doormiddel van de tarieven van de afvalstoffenheffing.

De incidentele kosten in 2022 en 2023 en de structurele kosten vanaf 2022 (kapitaalslasten, kosten marktconsultatie en kosten flankerende maatregelen) kunnen worden gedekt door de vrijval van de budgetten uit het huidige afvalbeleidsplan 2016-2020 ad €100.000 en voor een bedrag van €97.000 in 2022, €33.000 in 2023 en €17.000 en 2024 e.v. uit de opbrengsten afvalstoffenheffing. In de begroting 2022 zal een voorstel aan de raad worden voorgelegd om de afvalstoffenheffing aan te passen. De structurele kosten hebben daarmee invloed op de tarieven voor afvalstoffenheffing. Wat het concrete effect is kan op dit moment nog niet worden gezegd. Dit zal pas blijken bij de berekening van de tarieven in de begroting 2022.

Conform onze financiële verordening worden investeringskredieten met het vaststellen van de begroting geautoriseerd.

Schuldenplafond: In de Begroting 2021 is geconcludeerd dat er tot en met 2030 nog (slechts) € 16,4 mln. geïnvesteerd kan worden boven op de nu in de begroting opgenomen vervangingsinvesteringen. Met een investering van €931.000 teren we in op dit bedrag. Voor het meerjarenperspectief heeft dit uiteraard consequenties. Er is minder ruimte over voor andere investeringen en in latere jaren. Het voorstel zal worden meegenomen in de integrale afweging van alle investeringsvoorstellen bij de kadernota 2022.

Verdere kostenontwikkeling op het gebied van afval

In de voorjaarsnota en kadernota zijn kosten opgenomen voor het inzamelen en verwerken van het huishoudelijk afval. De hoogte van deze kosten liggen buiten de invloedssfeer van de gemeente. Het betreft verwerkingskosten en een verhoging voor het gebruik van de milieustraat van Avalex door de inwoners van Voorschoten. Deze kosten zullen uiteindelijk doorberekend worden in de afvalstoffenheffing. In de tabel wordt dit zichtbaar

Tarieven Afval Voorschoten

	2021	VJN / Kadernota	belastingjaar 2022				
			% grondstoffenplan	% grondstoffenplan	%	%	
aanleunwoningen	€ 216,00	€ 254,52	117,8	€ 252,96	117,1	€ 261,84	121,2
etagewoningen 1ph	€ 242,88	€ 286,20	117,8	€ 284,52	117,1	€ 294,48	121,2
etagewoningen mph	€ 309,48	€ 364,56	117,8	€ 362,40	117,1	€ 375,12	121,2
overige woonruimte 1ph	€ 287,40	€ 338,52	117,8	€ 336,60	117,1	€ 348,36	121,2
overige woonruimte mph	€ 354,00	€ 417,12	117,8	€ 414,60	117,1	€ 429,12	121,2

Onttrekking € 12.000,--

Onttrekking 141.000,--

Zonder onttrekking

De gemeente Voorschoten heeft nog een verwerkingscontract tot eind 2023 met de huidige verwerker. De verwachting is dat het nieuwe verwerkingscontract duurder is dan het huidige contract. Daarbij komt dat de Rijksoverheid een CO2 belasting wil invoeren welke ook zal gaan gelden voor het verbranden van restafval.

Het is van belang om de hoeveelheid restafval te verminderen. Dit zal een positief effect hebben op de kosten voor het inzamelen en verwerken van het afval. Met het invoeren van het grondstoffenplan zal hier de aanzet toe gegeven worden en de hoeveelheid restafval verminderen. In de onderstaande tabel wordt het verschil aangegeven tussen niets doen en het grondstoffenplan.

Huidig beleid				
	geen beleidswijziging	hoeveelheid restafval per inwoner (ton)	verwerkingskosten incl verbrandingsbelasting	aantal inwoners
2022	€ 537.075,00	0,231	€ 93,00	25000
2023	€ 537.075,00	0,231	€ 93,00	25000
2024	€ 594.825,00	0,231	€ 103,00	25000
2025	€ 594.825,00	0,231	€ 103,00	25000

Met grondstoffenplan incl. keuze nascheiding na 2023				
	geen beleidswijziging	hoeveelheid restafval per inwoner (ton)	verwerkingskosten incl verbrandingsbelasting	aantal inwoners
2022	€ 537.075,00	0,231	€ 93,00	25000
2023	€ 513.825,00	0,221	€ 93,00	25000
2024	€ 540.750,00	0,21	€ 103,00	25000
2025	€ 540.750,00	0,21	€ 103,00	25000

Met grondstoffenplan incl. bronscheiding en diftar vanaf 2024				
	geen beleidswijziging	hoeveelheid restafval per inwoner (ton)	verwerkingskosten incl verbrandingsbelasting	aantal inwoners
2022	€ 537.075,00	0,231	€ 93,00	25000
2023	€ 513.825,00	0,221	€ 93,00	25000
2024	€ 499.550,00	0,194	€ 103,00	25000
2025	€ 473.800,00	0,184	€ 103,00	25000

Deze cijfers zijn aangepast in verband met de invloed van Corona

Risico's

De keuze om te starten met het invoeren van scenario 2 is een relatief risico loze stap. Het doet geen afbreuk aan de investeringen van de afgelopen jaren en de impact op de inwoners is minimaal.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt bereikt door het streven naar een lagere hoeveelheid restafval en een beter, hoger, scheidingspercentage. Het scheiden van het (keuken)afval van het restafval draagt daarmee bij aan minder restafval.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/20/050273/223969

De raad der gemeente Voorschoten;

Gelet op hoofdstuk 10 van de wet Milieubeheer, het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG 2020) van het ministerie van I&M en de afvalstoffenverordening van de gemeente Voorschoten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van donderdag 3 juni 2021,

besluit:

1. Het grondstoffenplan 2021-2025 met daarin het stappenplan zoals beschreven in hoofdstuk 5 vast te stellen;
2. In 2022 te investeren in containers, maatwerk en GFT zuilen ad € 470.000 en deze op te nemen bij de integrale afweging voor de kadernota 2022 waarbij de kapitaallasten gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing;
3. In 2022 een voorbereidingskrediet ad € 261.000 voor projectleiding, uren maatwerk, campagne en communicatie op te nemen bij de integrale afweging van de kadernota 2022 waarbij de kapitaallasten gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing;
4. Conform dekkingsplan in de kadernota 2022 het volgende op te nemen: incidentele lasten (aanrechtbakjes en marktconsultatie) en structurele lasten (kosten flankerende maatregelen en kapitaallasten) ad € 197.000 in 2022, €115.000 in 2023 en € 99.000 in 2024 e.v. te dekken binnen taakveld 7.3 voor een bedrag van €100.000 uit de vrijvallende budgetten van het huidige afvalbeleidsplan en voor het overige deel te dekken uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing;
5. De kapitaallasten, de kosten voor aanrechtbakjes en kosten ter ondersteuning marktconsultatie en de lasten die voortkomen uit de maatregelen voor het grondstoffenplan op te nemen in de meerjarenbegroting 2022-2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 15 juli 2021

de griffier,

de voorzitter,

Drs. B.J. Urban

Drs. N. Stemerding